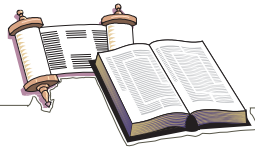

"ראה מעשה
ונזכר הלכה"

בס"ד

מודלים בהוראת ההלכה

רשת חינוך ציונית דתית בישראל
המינהל הפדגוגי

המכבים 28 פתח תקוה 49220, ת"ד 567 פתח תקוה 49104 טל. 03. 9123161 פקס. 03. 9123172 www.amit.org.il

הדמיה

חברותא

גיקסו

מסע בקניון

דירוג

משפט
"הסטיקר"

תצפית
הלכה

מסע בזמן
אל
ספר ההלכה

מסע
פרסום

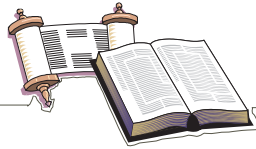
כיצד
לקרא
פרק הלכה

על סדר היום
דיון
באקטואליה

"מה בוער"
דיון
בדילמה

מיומנויות יסוד בהוראת ההלכה

מיומנויות
יסוד
בהוראת
ההלכה

א: חיפוש והתמצאות בספר ההלכה

1. איתור הלכות לפי נושאים תוך שימוש בתוכן הענינים .

2. יכולת ארגון וריכוז של הפרק הנלמד לפי נושאים , תת נושאים

3. יכולת פתרון בעיות הלכתיות פשוטות בסיוע ספר ההלכה

.1

פרק כז - הלכות גטילת ידים
פרק כח - כללי ברכות הנהנין
פרק כט - הלכות ברכת המוציא
פרק ל - דברי מוסר ודרך ארץ הנוהגים בסעדה
פרק לא - דברים הבאים מחמת הסעדה
פרק לב - דברים הבאים מחמת הסעדה
פרק לג - קביעות ברכה במקום סעדה
פרק לד - מים אחרונים
פרק לה - פרוגי לחם וכבוד צרכי מזון
פרק לו - כוס ברכת המזון
פרק לז - הלכות ברכת הזמין
פרק לח - ברכת היין
פרק לט - ברכת חמשה מיני דגן , בורא מיני מזון
פרק מ - ברכת פרות העץ פרק
מא - ברכת פרות האדמה וירקות
מב - ברכת יתר המאכלים , שהכל נהיה בדברו
מג - ברכה אחרונה
מד - מיץ ומרק של פרות וירקות
מה - דין קדימה בברכת הפרות
מו - דין הפסק וטעות בברכת הפרות
מז - הלכות ברכת הריח
מח - ברכת שהחינו וברכות ההודאות
מט - ברכות על הנסים
נ - ברכת הגומל
נא - ברכת הגומל
נב - ברכות על מעשה בראשית
נג - תפלת הדרך והלכות נסיעה

נושא א: סדר היום
נושא ב: ברכות
נושא ג: שבת ומועדים
נושא ד: כשרות ומצוות
נושא ה: הבית היהודי

.2

פרק לז
1: מקור הברכה וחלקיה
2: התנהגויות והקפדות בשעת ברכת המזון
3: כמות אכילת הלחם להתחייב בברכת המזון -
4: דיני ספיקות. -
5: חיוב נשים וקטנים בברכת המזון.
6: עד מתי יכול לברך ברכת המזון -
7: הוספות בברכת המזון -
8: כוס של ברכה - סעיפים -

.3

בעיה הלכתית פשוטה

ברך ברכת המזון בלחש האם יצא ידי חובה ?

הלכה ה: צריך להשמיע לאזניו מה שמוציא בשפתיו, ואם לא השמיע לאזניו יצא, ובלבד שיוציא בשפתיו. ואם הרגהו בלבו לא יצא (פא,יא).

ב: ידיעה והבנה של תוכן ההלכות

1. ידיעה ושליטה במושגי ההלכה המופיעים בפרק

2. יכולת הרחבה של משפטים קצרים

3. יכולת פירוק משפט מורכב למשפט פשוט

פרק לא - דברים הבאים מחמת הסעדה

לחם עיקר חיי אדם : סעיף א
דין דברים הבאים מחמת הסעודה : סעיף ב'
שיעור אכילת לחם בסעודה בכדי לפטור מאכלים אחרים : סעיף ג'
דין פירות הבאים בתוך הסעודה : סעיפים ד, ה, ו, ז.
יין הבא בתוך הסעודה ומחוץ לסעודה: סעיפים ח, ט, י, יו
מים ומשקין הבאים בתוך הסעודה: סעיפים יא, יב, יג, יד

1. כזית

שיעור האכילה שלאחריו חייבים ברכת המזון, כל חובות האכילה חייבין להאכל כזית כגון מצה בליל הסדר כזית = 28 גרם.

ברכה אחרונה

הברכה שמברכים אחר אכילה ושתייה. כשם שמן התורה חייבים לברך אחר אכילת פת ברכת המזון, כך מדברי סופרים חייבים לברך אחר כל אכילת מאכל וכל שתיית משקה.

שתי ברכות אחרונות - מלבד ברכת המזון - הן: א. ברכת מעין שלוש, אחר אכילת מאכלים הנעשים מחמשת מיני דגן - חיטה, שעורה, כוסמין, שבולת שועל ושיפון - או לאחר אכילת פירות מהמינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל - גפן, תאנה, רימון, זית ותמר; ב. ברכת בורא נפשות, אחר אכילת שאר מאכלים ומשקאות.

לאחר אכילת מאכל בכמות של "כזית" לפחות ולאחר שתיית משקה בכמות של "רביעית" לפחות, מברכים ברכה אחרונה. מברכים ברכה אחרונה על מאכל בשיעור "כזית", רק אם אכלו אותו בתוך פרק זמן של "תוך כדי אכילת פרס" (ע"ע).

ספק ברכות להקל

זהו כלל הלכתי האומר: כאשר מתעורר אצל אדם ספק כלשהוא בעניין ברכות המגמה היא להקל על מנת שלא יעבור על נשיאת ה' לשוא בברכה לבטלה. לדוגמא - אדם המסופק אם ברך על פרי לא יברך עליו אלא יהרהר הברכה בליבו.

קידוש

ברכה הנאמרת על כוס יין בשבת וביום טוב. "מצות עשה מן התורה לקדש את יום השבת בדברים, שנאמר: 'זכור את יום השבת לקדשו', כלומר, זכורו זכירת שבח וקידוש וכו'. מדברי סופרים - לקדש על היין" (רמב"ם הלכות שבת פרק כט, הלכות א - ו). אסור לטעום מאומה מזמן כניסת השבת ועד לאחר הקידוש. כאמור, את הקידוש עורכים על כוס יין. בורא נפשות רבות"

ברכה שאינה צריכה

ברכה שניתן היה למנוע את חיובה. כגון: מי שעומד ליטול ידיים לסעודה ולפני כן הוא מברך ואוכל מאכלים שדעתו לאוכלם גם בסעודה, הרי זה מברך ברכה שאינה צריכה, כי יכול הוא לשהות ולאוכלם בתוך הסעודה ולפטרם בברכה "המוציא".

הרחבה של משפט קצר

ו ירקות או פרות שרוחצים אותם במים לנקותם, וקראים דבר שטבולו במשקה וצריכים בטילת ידים (סט,ח).

פירוק משפט מורכב

ב דברים הבאים בתוך הסעדה, אם הם דברים הבאים מחמת הסעדה, דהינו דברים שדרך לקבע סעדה עליהם ללפת בהם את הפת, כגון בשר ודגים וביצים וירקות וגבינה ודיסא ומיני מלוחים, אפלו אוכלם בלא פת אין טעונים ברכה לפנייהם דברכת המוציא פוטרם, ולא לאחריהם דברכת המזון פוטרם (עה,א).

ג: הכרת ראשי תיבות המצויים בהלכה

ד: הכרת מטבעות לשון בשפת ההלכה

פטור - חייב
אסור - מותר
מנהג- הלכה
לכתחילה - דיעבד
כשר - פסול
יש מתירין - יש פוסלין
שאלת חכם
פסק הלכה
המחבר
הלכה למשה מסיני

ה: יוכל לזהות מצבים שבהם קיימת בעיה הלכתית :

**יחפש את הפתרון בכוחות עצמו
ישאל שאלת חכם (אינטרנט)**

**ו: יכיר ספרי הלכה חדשים , וידע כיצד למצוא בהם
פתרון לשאלה המתעוררת.**